

Abstrakt (česky)

Diplomová práce se zabývá obrazem favely v pěti vybraných literárních dílech. Jsou jimi drama *Orfeu da Conceição* od Vinícia de Moraes, deník *Quarto de Despejo* od Caroliny de Jesusové, román *Cidade de Deus* od Paula Linse, román *Inferno* od Patriciy Melové a povídka *O Sol na Cabeça* od Geovaniho Martinse. Cílem práce bylo nahlédnout na favelu jak očima společenských vědců, tak očima autorů krásné literatury, identifikovat, které charakteristiky jsou totožné, a skrze literární dílo postihnout jedinečnost projevů favely. Práce vychází z odborné literatury, která definuje favely, zaměřuje se na jejich vznik, historický vývoj a specifika. Na základě výsledků byla vybrána vhodná kategorizace pro analýzu literárních děl: vztah subkultury a většinové společnosti, komunita, rodina, jedinec (viz. Lewisova esej *The Culture of Poverty*) a témata, která kategorizaci rozšiřují. Analýza dosvědčuje, že pohled odborníků a autorů krásné literatury na favely se často shoduje. V krásné literatuře je favela místem, kde je přítomna tzv. kultura chudoby. Lidé zaujímají negativní postoj k většinové společnosti, již jsou odsuzováni, žijí v nehygienických podmínkách, problematicky si zajišťují základní životní potřeby, mají svébytný životní styl, udržují křehké sociální vztahy, jsou věřící, potýkají se s drogovou problematikou a nevhodným chováním policie, v rodinách žijí v neutěšených poměrech a jedinci nemají dobře sestavený žebříček hodnot. Výsledky analýzy mohou být vodítkem pro studium favel v jednotlivých druzích umění, navíc mohou pomoci pochopit problematičké vnímání favel většinovou brazilskou společností.

Klíčová slova

Brazílie, favela, kultura chudoby, Janice E. Perlman, Oscar Lewis, Orfeu da Conceição, Quarto de Despejo, Cidade de Deus, Inferno, O Sol na Cabeça